

УДК 343.343.5

Фокін Ярослав Федорович
Аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету державної фіскальної служби України

ТАКТИКА ДОПИТУ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ УХИЛЕНЬ ВІД ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Fokin Y. F. Interrogation Tactics During Pre-Trial Investigation of Evasion from Military Service and Mobilization

Abstract. The article considers the conduct of such investigative (investigative) actions as interrogation. Attention is focused on tactics and peculiarities of interrogation of a suspect and witnesses in the investigation of evasion of conscription and mobilization. A sample list of questions during interrogation is offered.

Key words: *interrogation, mobilization, evasion of conscription, conscript, tactical receptions.*

Постановка проблеми. У зв'язку з проходження на сході України антитерористичної операції, а з 30 квітня 2018 р. Операції Об'єднаних Сил збільшилася кількість кримінальних злочинів, які порушують процес комплектування Збройних Сил України, а значить підривають їх боєготовність та обороноздатність країни. Зокрема це ухилення від призову на військову строкову службу (ст. 335 КК України) та призову по мобілізації (ст. 336 КК України).

При розслідуванні даних злочинів важливе місце займає правильне здійснення такої слідчої (розшукової) дії, як допит. Він повинен проводитись відповідно до загальних вимог кримінально-процесуального закону і рекомендацій, розроблених криміналістикою.

Однак у сучасній українській криміналістичній науці залишилась поза увагою і, відповідно, не була досліджена проблема розслідування ухилень від призову на військову строкову службу та мобілізацію.

Стан дослідження. Загальні проблеми організації і тактики проведення допиту докладно розглянуті у спеціальній літературі вітчизняними дослідниками В. П. Бахіним, В. К. Весельським, А. Ф. Волобуєвим, В. О. Коноваловою, В. А. Журавлем, О. М. Процюк, Л. Д. Удаловою, Ю. М. Чорноус, В. Ю. Шепітьком, В. В. Юсуповим та ін.

Мета і завдання статті є виклад особливостей організації та проведення допиту підозрюваного та свідків під час розслідування ухилень від призову на військову строкову службу та мобілізацію.

Виклад основного матеріалу. Однією з найпоширеніших слідчих (розшукових) дій під час розслідування ухилень від призиву на військову строкову службу та мобілізацію є допит, який є найбільш поширеним способом одержання інформації про ці злочини.

Дана слідча дія вважається вченими однією з найбільш багатогранних за своєю суттю. Ми розглянемо не лише особливості тактики допиту при розслідуванні ухилення від призиву на військову строкову службу та мобілізацію, а і загальні положення тактики розглянутої слідчої дії, які раніше не були висвітлені у інших дослідженнях.

Так, Р. С. Бєлкін визначав допит як процесуальну дію, що полягає в отриманні показань (інформації) про подію,

яка стала предметом кримінального судочинства, осіб, які проходять у справі, причини й умови, що сприяли вчиненню й приховуванню злочину [1, с. 63].

В. Ю. Шепітько під допитом розуміє слідчу дію, яка являє собою регламентований кримінально-процесуальними нормами інформаційно-психологічний процес спілкування осіб, котрі беруть у ньому участь, та спрямований на отримання інформації про відомі допитуваному факти, що мають значення для встановлення істини [2, с. 253].

Допит визначають також як слідчу дію, котра полягає в отриманні й фіксації у встановленій кримінально-процесуальній формі суб'єктом розслідування інформації шляхом безпосереднього комунікативного контакту, а предметом допиту виступає встановлена інформація як будь — які дані, що мають значення для встановлення істини [3, с. 151].

Вибір тактики допиту залежить від таких чинників: 1) ситуації допиту; 2) процесуального статусу допитуваного і рівня його зацікавленості в результатах розслідування; 3) особливостей допитуваної особи (вік, характер, рівень правової поінформованості, наявність злочинного досвіду та ін.); 4) характер інформації та доказів, які є у слідства, тощо [4, с. 32].

Основне завдання особи, яка допитує — розрядити обстановку, зняти напругу опонента, встановити з ним психологічний контакт, створивши базу для реалізації тактичних прийомів, що сприяють дачі правдивих показань [5, ст. 46]. Дане положення особливо актуально для безконфліктного допиту, суб'єктами якого є найчастіше свідки і потерпілі, які бажають допомогти розслідуванню злочину.

При розслідуванні злочинів, пов'язаних із ухиленням проходження від військової строкової служби та мобілізації, можна виділити такі види допиту, як: допит потерпілого (як першочергова слідча дія), допит свідків, допит спеціаліста (експерта) та допит підозрюваного. При підготовці до кожного із видів допитів слідчий може залучати спеціаліста, який допоможе йому правильно сформулювати питання допиту, що дозволить мінімізувати кількість тактичних помилок.

Окрему увагу слід приділити допиту підозрюваного, що є однією із найбільш складних та конфліктних слідчих дій. З аналізу судової практики можна зробити висновок, що зазвичай підозрювані або визнають свою вину частково, або не визнають її повністю, а також часто надають завідомо неправдиві відомості про обставини ухилення або відмовляються давати показання. Така ситуація зумовлена складністю доказування по даній категорії проваджень, що повною мірою розуміє підозрюваний «ухильник».

При підготовці до допиту підозрюваного слід детально вивчити матеріали кримінального провадження, зокрема, вилучені медичні документи, висновки судово-медичної експертизи, протоколи допитів свідків, експертів тощо. Доцільно також за допомогою спеціаліста визначити тактику постановки питань при допиті, визначивши їх зміст та черговість.

Загальним правилом та методом фіксації ходу і результатів домиту, зазначеному в ст. 104 КПК України є складання протоколу в ході слідчої дії або безпосередньо після його закінчення. Також відповідно до ст. 107 КПК України при допиті можуть бути використані технічні засоби, відео — і аудіозапис свідчень. Рішення про фіксацію процесуальної дії за допомогою технічних засобів під час досудового розслідування приймає особа, яка проводить відповідну процесуальну дію. За клопотанням учасників процесуальної дії застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим [6].

Складання протоколу в ході допиту, сприяє точності його змісту, але фор-

малізує обстановку спілкування. Більш вірним є складання протоколу в заключній стадії, коли психологічний контакт встановлений, правдиві свідчення отримані. При можливому виникненні конфліктної ситуації, тактично вірно роз'яснити допитуваному положення, закріплені в різних нормативних актах, які можна умовно назвати програмою захисту свідків, потерпілих та інших осіб, які сприяють розслідуванню.

Застосування на допиті відео зйомки чи аудіозапису також може спровокувати конфліктну ситуацію в спочатку безконфліктному допиті свідка або потерпілого, тому що особа боїться помсти або розголосу у майбутньому. Тому при вирішенні питання про використання технічних засобів в рамках даної слідчої дії, необхідно враховувати внутрішній стан опонента, діючи рефлексивно. В окремих випадках розумніше відмовитися від даних способів фіксації, щоб зберегти установку допитуваного на дачу правдивих показань.

Визначення кола осіб, які підлягають допиту, предмета допиту і його тактики залежить від способу вчинення злочину.

Беручи до уваги диференціацію процесуальних статусів осіб, які виступають в якості допитуваних в рамках розслідування злочинів, передбачених ст. 335 та 336 КК України, слід зазначити, що кожній групі властивий індивідуальний предмет допиту, що включає загальні та спеціальні питання, що підлягають з'ясуванню. Відзначимо, що сутність інформації, яку слідчий прагне отримати в ході допиту міститься в переліку обставин, які підлягають встановленню (ст. 91 КПК України). Цей перелік доповнюється і видозмінюється відповідно до особливостей диспозицій ст. 335 та 336 КК України, специфікою слідчої ситуації, що склалася в ході розслідування, а також способом скоєння злочину.

Існують запитання, які заборонені для постановки слідчим на допиті. Не можна допускати постановку навідних запитань, що містять елементи сугестії (навіювання). Відповідно до кримінально-процесуального законодавства також забороняється ставити запитання, у формулюванні яких міститься відповідь, частина відповіді або підказка до неї (навідні запитання) [7, с. 115].

Допит «ухильників» завжди повинен бути спрямований на отримання такої інформації:

1) чи відомо йому, що він підлягав призову на військову строкову службу або мобілізацію;

2) з якої причини вирішив уникнути виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни і чи не є вона законною або поважної;

3) яким способом підозрюваний прагнув ухилитися від проходження військової строкової служби чи мобілізації.

Допит свідків при розслідуванні ухилення від проходження військової строкової служби чи мобілізації завжди повинен бути спрямований на отримання відомостей такого роду:

1) яким чином вони пов'язані з розслідуваним злочинним діянням і підозрюваним в його вчиненні особою;

2) відомо їм що-небудь про незаконні дії «ухильника» і чи вважають вони їх такими;

3) яка роль самих свідків у розслідуваної події.

Характерно, що сенс докладних питань, що задаються при здійсненні допиту свідків залежить від способу здійснення

1. Симуляція хвороби або умисне заподіяння шкоди власному здоров'ю. У разі ухилення від проходження військової строкової та мобілізації служби за допомогою даного способу в якості основних допитуваних осіб повинні виступати «ухильники», їхні родичі та близькі, лікарі (в якості експертів або спеціалістів

При допиті «ухильника» особливу увагу слід приділяти відповідям на наступні питання:

1) чи визнає він факт симуляції захворювання або умисного заподіяння шкоди власному здоров'ю;

2) як давно він «хворий» передбачуваної хворобою, наявність якої дозволяє не виконувати конституційний обов'язок, передбачену ст. 65 Конституції і чим може підтвердити свої доводи;

3) в чому конкретно (якими симптомами) виражається передбачуване захворювання «ухильника»;

4) коли і за яких обставин допитуваний отримав каліцтво;

5) звертався він за медичною допомогою з приводу даного захворювання (каліцтва), якщо так, то до кого, в який медичний заклад, і в який час;

6) чи призначалося «ухильнику» лікування передбачуваного захворювання (каліцтва) і в чому воно виражалося;

7) які особи знали про «захворювання» «ухильника» і хто з них підтримував його переконання про використання недуги в якості підстави для не проходження військової строкової служби та мобілізації.

2. Введення в оману щодо віросповідання, що дають підставу для проходження альтернативної (невійськової) служби. У разі ухилення від проходження військової строкової служби та мобілізації за допомогою даного способу в якості основних допитуваних осіб повинні виступати «ухильники», їхні родичі та близькі, однодумці по віросповіданням або переконанням, фахівці в області релігієзнавства, філології, етнології і т. д.

При допиті «ухильника» особливу увагу слід приділяти відповідям на наступні питання:

1) чи визнає він факт введення в оману щодо релігійних переконань, що дають підставу для проходження альтернативної (невійськової) служби;

2) дата прийняття віри або приблизний період часу формування переконань;

3) хто або що спонукало «ухильника» до прийняття віри або формування переконань;

4) до якої національності відносяться батьки особи;

5) що привернуло його у це віросповідання або ідеологію;

6) як в способі життя «ухильника» проявляється те, що він є віруючим та має дані переконання;

7) чи можливо привести кілька епізодів з життя допитуваного, які характеризували б його як віруючого або такого, що розділяє певні переконання;

8) чи може «ухильник» пояснити структуру основного письмового джерела своєї віри або переконання, орієнтується в ньому, чи знає його зміст;

9) чи може сформулювати основні ідеї і принципи віросповідання або переконання;

10) чому служба в армії суперечить його віросповіданням або переконання;

11) що саме у військовій службі суперечить віросповіданням або переконанням «ухильника».

3. Надання неправомірної вигоди (хабара) особам, здатним вплинути на незаконне звільнення від призову, відстрочки від нього або заміну військової строкової служби на альтернативну (невійськову) службу. В даному випадку в якості допитуваних можуть виступати самі «ухильники», особи які отримали неправомірну вигоду (лікарі, працівники військових комісаріатів і т. д.), посередники дачі неправомірної вигоди, близькі та рідні «ухильника». Подібний різновид допиту майже завжди відбувається в умовах конфліктної ситуації.

При допиті «ухильника» особливу увагу слід приділяти відповідям на наступні питання:

1) чи визнає він факт дачі неправомірної вигоди (певних матеріальних благ) з метою ухилення від військової строкової служби та мобілізації;

2) дача неправомірної вигоди здійснилася шляхом особистої передачі призовником певних матеріальних благ службовій особі або за допомогою посередника;

3) хто виступав в якості одержувача і посередника (якщо наявність останнього мало місце);

4) що стало предметом неправомірної вигоди, і в якій формі «ухильником» обіцялося досягнення злочинного результату;

5) чи мало місце вимагання неправомірної вигоди або ініціатива зазначеного протиправного діяння здійснювалась «ухильником»;

6) де, коли і за яких обставин була здійснена передача неправомірної вигоди;

7) якщо «ухильник» не визнає факт дачі неправомірної вигоди, то які аргументи або особи здатні підтвердити законність звільнення допитуваного від призову, заміна військової служби на альтернативну (невійськову) службу;

4. Підробка документів ухильником з метою отримання незаконного звільнення від призову, відстрочки від нього або заміни військової служби на альтернативну (невійськову) службу. Як правило, тут має місце матеріальна фальсифікація. Основними фігурантами, що підлягають допиту, в даному випадку буде «ухильники» і близькі йому особи і родичі.

Крім основних питань, які розкривають обставини, що підлягають встановленню, слідчому при плануванні такої слідчої дії як допит (в рамках розслідування злочину, передбаченого ст. 335 та 336 КК України, вчиненого шляхом підробки документів) необхідно приділити особливу увагу відповідям на наступні питання:

1) чи визнає «ухильники» факт підробки документів з метою ухилення від призову на військову строкову службу чи мобілізацію;

2) які саме документи підробив «ухильники»;

3) чи мала місце повна підробка документа або часткова;

4) яким способом допитуваний здійснив підробку документів і які технічні засоби використовував для цього;

5) чи здійснив «ухильники» підробку документа самостійно або хтось допомагав йому в цьому;

6) які особи знали про підробку документа з метою ухилення від проходження військової строкової служби та мобілізації і хто з них підтримував його в даному прагненні.

5. Неявка за повісткою до військкомату або за місцем проходження військової служби (призовник або веде звичайний спосіб життя, або ховається за місцем проживання, в невідомих місцях для співробітників військового комісаріату). Як показують вивчені нами матеріали кримінальних справ, розслідування «ухилення», вчиненого подібним способом, в більшості випадків протікає в безконфліктної ситуації. Відповідно, безконфліктна ситуація має місце і при допиті підозрюваного, його близьких і родичів, а також співробітників військового комісаріату, які здійснювали розшук «ухильника».

Типовими питаннями, які слідчий повинен задавати допитуваному «ухильникові» є наступні:

1) чи визнає «ухильники» факт ухилення від військової строкової служби чи мобілізації шляхом неявки за повісткою до військкомату або за місцем проходження військової служби;

2) чи відомо «ухильникові» те, що він підлягає призову на військову строкову службу або мобілізацію, якщо так, то з якого часу;

3) чи отримував повістку до військкомату, якщо так, то за яких обставин;

4) в якому місці допитуваний переховувався від працівників військового комісаріату та поліції справ;

5) хто надав йому дану схованку;

6) які особи знали про те, що особа ухиляється від призову на військову строкову службу чи мобілізацію і хто з них підтримував його в даному прагненні.

В ході допиту в конфліктній ситуації, маючи на меті отримання правди-

вих показань, слідчий може застосовувати весь спектр тактичних прийомів на свій розсуд. Однак, на наш погляд, найбільш ефективними є такі тактичні прийоми як демонстрація можливостей слідства (повідомлення «ухильника» щодо планів призначення судово-медичної експертизи), пред'явлення доказів (протоколів допиту експерта, спеціаліста або свідків, які викривають брехню підозрюваного; результатів судово-медичної експертизи, текстів нормативних актів, що стосуються питань призову на військову службу). Також доцільно використовувати такий тактичний прийом як раптовість питання (при цьому питання повинні припускати наявність точної відповіді, які явно повинні бути відомі допитуваному (в разі сповідання ним будь-якої релігії, наявності антивоєнних переконань) і проведення повторного допиту.

Тактичні прийоми безконфліктного допиту переважно спрямовані на допомогу слідчого допитуваному в пригадуванні і деталізації досліджуваного події.

Висновок. Підводячи підсумок, відзначимо, що допит — ключова слідча (розшукова) дія під час розслідування будь-якого кримінального провадження. Цим пояснюється необхідність ретельної підготовки до його проведення. Специфіка розслідування фактів ухилення від призову на військову строкову службу та мобілізацію полягає в тому, що на підготовчій стадії в розпорядженні слідчого, як правило, знаходиться велика кількість інформації, яку необхідно вміти проаналізувати та правильно використовувати надалі. Допит буде тим ефективнішим, чим більше часу слідчий зможе приділити ознайомленню з наявними матеріалами слідства.

На нашу думку, нам вдалось розглянути основні особливості організації і проведення допиту підозрюваного та свідків під час розслідування ухилень від призову на військову строкову службу та мобілізацію та сформулювати типові питання, якими може користуватись слідчий під час допиту при розслідуванні злочинів передбачених ст. 335 та 336 КК. України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Белкин Р. С. Криминалистическая энциклопедия / Р. С. Белкин. — М. : БЕК, 1997. — 342 с.
2. Криміналістика : підручник / [за ред. В. Ю. Шепітька]. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : Ін Юре, 2004. — с. 435.
3. Следственные действия : учебник для магистров / М. В. Савельева. А. Б. Смушкин. — М. : Юрайт, 2012. — с. 273.
4. Ароцкер Л. Е. Тактика и этика судебного допроса. — М.: Юрид. лит., 1969. — С. 120.
5. Еникеев М. И. Юридическая психология. — М.: Норма-Инфра, 2000. — С. 223.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.
7. Наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007. — С. 728.

REFERENCES:

1. Belkin R. S. (1997). *Kriminalisticheskaja enciklopedija* [Forensic encyclopedia]. Moskva. P. 342. [in Russian].
2. Shepitko V. Yu. (2004). *Kryminalistyka*: pidruchnyk. [Criminology : Textbook].2nd ed. Kyiv. In Yure. P. 435. [in Ukrainian].
3. Savel'eva M. V., Smushkin A. B. (2012). *Sledstvennye dejstvija:* uchebnik dlja magistrov. [Investigation: textbook for masters]. Moskva. Yurait. P. 273 [in Russian].
4. Arocker L. E. (1969). *Taktika i jetika sudebnogo doprosa.* [Tactics and Ethics of Judicial Interrogation]. Moskva. Jurid. P. 120. [in Russian].
5. Enikeev M. I. (2000) *Juridicheskaja psihologija* [Legal psychology]. Moskva. Norma-Infra. P. 223. [in Russian].
6. *Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy* (2012). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17. [in Ukrainian].
7. Panov M. I., Shepitko V. Yu., Konovalova V. O. (2007). *Naukovo praktychne vydannia dlia slidchykh i diznavachiv.* [Scientifically practical edition for investigators and detectives]. Kyiv. Vydavnychyi dim In Yure, p. 728.

ESSA
Eurasian Social Sciences Association

2018 № 4 (22)

Eurasian Academic Research Journal

• Law • Economics •
• Public administration •
• Social sciences •

ESSA
Eurasian Social Sciences Association

Eurasian Academic Research Journal

MULTILANGUAGE SCIENCE JOURNAL

2018. № 4 (22)

Yerevan 2018

Eurasian Academic Research Journal
Founded by Eurasian Social Sciences Association on June 2016

ISSN 1829-4863

EDITORAL BOARD

Editor-in-Chief

Stefanchuk Mykola
PhD (Law), Associate Professor, Honored Lawyer of Ukraine. Taras Shevchenko National University of Kyiv

Executive editor

Harutyunyan Robert
President of Eurasian Social Science Association

Deputy Editors

Dovhan Valerii
Doctor of Science (Public Administration), Associate Professor.
Ukrainian Doctors Assembly of Public Administration

Kalaur Ivan
Doctor of Science (Law), Associate Professor. Ternopil National Economic University

Kulynych Roman
Doctor of Science (Economics), Professor. Khmelnitsky University of Management & Law

Editors

Etel Leonard
Doctor Habilitatus (Law), Professor.
University of Bialostok

Havryliuk Ruslana
Doctor of Science (Law), Associate Professor.
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Hryniak Andrii
Doctor of Science (Law), Professor.
Research Institute of Private Law
and Entrepreneurship.
National Academy of Law Sciences of Ukraine

Kostytskyi Vasyl
Doctor of Science (Law), Professor,
Academician of National Academy of Legal Science,
Honored Lawyer of Ukraine.
Ukrainian Lawyers Association

Kresin Oleksii
Doctor of Science (Law), Associate Professor.
V. M. Koretskyi Institute of State and Law,
National Academy of Sciences of Ukraine

Kulynych Omelian
Doctor of Science (Economics), Professor.
Khmelnitsky University of Management & Law

Muzyka Anatolii
Doctor of Science (Law), Professor,
Corresponding Academician of National Academy
of Legal Science

Muzyka-Stefanchuk Oksana
Doctor of Science (Law), Professor.
Taras Shevchenko National University of Kyiv

Patsurkivskyi Petro
Doctor of Science (Law), Professor,
Honored Lawyer of Ukraine.
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Ruśkowski Eugeniusz
Doctor Habilitatus (Law), Professor.
University of Bialostok

Stefanchuk Ruslan
Doctor of Science (Law), Professor.
Corresponding Academician of National Academy
of Legal Science

Sviatotskyi Oleksandr
Doctor of Science (Law), Professor,
Academician of National Academy of Legal Science,
Honored Lawyer of Ukraine

Voloshyn Yurii
Doctor of Science (Law), Professor,
Honored Lawyer of Ukraine.
Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine

Babii Iryna
PhD (Economics), Associate Professor.
Khmelnitsky National University

Butenko Andrii
PhD (History), Associate Professor.
European University

Harutyunyan Lusine
MIP (Law, Intellectual Property).
Eurasian Social Science Association

Ilikchiieva Kateryna
PhD (Law).
Kyiv National Economics University

Kojoyan Hripsime
PhD (Law), Associate Professor.
Russian-Armenian University

Khomenko Mykhailo
PhD (Law).
Association of Civil Lawyers of Ukraine

Levkiskyi Bohdan
PhD (Law), Senior Researcher.
Research Institute of Private Law
and Entrepreneurship,
National Academy of Law Sciences of Ukraine

Rozhko Oleksandr
Doctor of Science (Economics), Associate Professor.
Institute of Postgraduate
& Continuing Education
Taras Shevchenko National University of Kiev

Sargsyan David
PhD (Law).
European Regional Educational Academy

Shoshin Sergey
PhD (Law), Associate Professor.
N. G. Chernyshevsky
Saratov National Research University

Stepanyan Ani
PhD (Law).
Eurasian Social Science Association

Vyhovskyi Dmytro
PhD (Law), Associate Professor.
Khmelnitsky University of Management & Law

© Eurasian Social Sciences Association
© Eurasian Academic Research Journal

CONTENTS

Muzyka-Stefanchuk O. A.
Influence of Eurointegration Processes on Audit of Banks Activity in Ukraine 6

Perepolkin S. M.
Standards of International Customs Law 13

Stefanchuk M. O.
Some Aspects of Inheritance under EU Law 25

Chernezhenko O. M.
Local Government in the EU Scandinavian Countries 31

Pakhomov V., Bondarenko O., Shapiro V.
Principles of Anti-Corruption Activity in Ukraine 40

Mota A. F.
Legislation on the State Border in the Administrative-Legal Mechanism of Counteraction to Illegal Migration: the Current Situation and Prospects of Improvement 46

Fokin Y. F.
Interrogation Tactics During Pre-Trial Investigation of Evasion from Military Service and Mobilization 54

Fomina T. H.
Duties Imposed on a Person during Applying a Preventive Measure 60

Kondratenko V. N.
Administrative Legal Facilities of Rights and Freedoms of Persons with Disability in the Field of Social Infrastructure: Institutional and Functional Measuring 70

Sakharuk I.
The Right of Employees for the Harmonization of Labour and Family Obligations: International Standards and Legislation of Ukraine 77

Muzyka L. A.
About Subject of Civil Law 87

Epanchintsev O. S.
Subjects of Civil Procedural Legal Relations 94

Boyko A. M.
Some Features of Biometric Personal Data Protection in Ukraine and Foreign Countries: Comparative Analysis 100

Bryl P. O.
Mechanisms of Public Administration Housing and Municipal Housing 107

CONTENTS

Музика-Стефанчук О. А.
Вплив євроінтеграційних процесів на аудит діяльності банків в Україні 6

Перепьолкін С. М.
Стандарти міжнародного митного права 13

Стефанчук М. О.
Окремі аспекти спадкування за законодавством ЄС 25

Чернеженко О. М.
Місцеве самоврядування у скандинавських країнах ЄС 31

Пахомов В. В., Бондаренко О. С., Шапіро В. С.
Принципи антикорупційної діяльності в Україні 40

Мота А. Ф.
Законодавство про державний кордон в адміністративно-правовому механізмі протидії нелегальній міграції: сучасний стан та перспективи удосконалення 46

Фокін Я. Ф.
Тактика допиту під час досудового розслідування ухилень від проходження військової строкової служби та мобілізації 54

Фоміна Т. Г.
Обов'язки, що покладаються на особу під час застосування запобіжного заходу 60

Кондратенко В. М.
Адміністративно-правові засоби забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю у сфері соціальної інфраструктури: інституційно-функціональний вимір 70

Сахарук І. С.
Право працівників на узгодження трудових і сімейних обов'язків: міжнародні стандарти та законодавство України 77

Музика Л. А.
Щодо предмета цивільного права 87

Єпанчінцев О. С.
Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин 94

Бойко А. М.
Деякі особливості захисту біометричних персональних даних в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз 100

Бриль П. О.
Механізми публічного управління житлово-комунальним господарством 107

Eurasian Academic Research Journal

2018. № 4 (22)

Format 70x108/16
Type. Garamond
Paper offset. Digital printing. Conv. p. sh. 9,975
Order. № 22. 30.03.2018. Circulation 300 copies.
Publisher: Non-governmental organization «Eurasian Social Sciences Association»
Sayat-Nova Street 8/17 Yerevan, ARMENIA, 0001
E-mail: earj.info@gmail.com
Certificate subject of publishing 03Ա1056429
Registered by the Central Authority of the State Register 18.04.2016
Registration number 211.171.906429

http://www.earj.org/

Yerevan 2018

© Eurasian Social Sciences Association
© Eurasian Academic Research Journal